

Izraeli Magyar Kulturális Évad

2019

Előszó

Budapesti Operettszínház: Menyasszonytánc

Az Izraeli Magyar Kulturális Évad két nemzeti ünnepünk, március 15. és október 23. között adott ízelítőt a magyar kultúra sokszínűségéből több mint 50 programot kínálva. A programsorozatot 2018 júliusában Orbán Viktor miniszterelnök jelentette be izraeli látogatása alkalmával, hangsúlyozva, a fesztivál Magyarország ajándéka az izraeli – magyar diplomáciai kapcsolatok újrafelvételének 30. évfordulója tiszteletére. Az Izraeli Magyar Kulturális Évad megrendezéséről és finanszírozásáról a Kormány 1816/2018. (XII. 27.) sz. határozata rendelkezik. Az évadot Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter március 19-én nyitotta meg.

Magyarországot és Izrael Államot mély alapokon nyugvó kapcsolatok fűzik össze. A magyarországi, magyar származású zsidóság kiemelkedő szerepet töltött be az Izrael Állam megalapításához vezető erőfeszítésekben, majd az államépítésben. Diplomáciai kapcsolataink 1989. szeptember 18-i újrafelvételét követően Izrael és Magyarország között szoros együttműködés épült ki. Mostanra Izrael szinte minden területen Magyarország első számú partnerévé vált a közel-keleti térségben, Budapest pedig testvérvárosi kapcsolatot is ápol Tel-Avivval. Célunk volt, hogy a kulturális diplomácia eszközeivel tovább erősítsük azokat a szerteágazó és erős kötődéseket, amelyek nemcsak a két ország kormánya, hanem a népei között is léteznek.

Gazdag hagyományok és innovatív modernitás. E kettős szerkesztési elv jegyében kívánta bemutatni a programsorozat kultúránkat és egyidejűleg megszólítani a Magyarországot már ismerő, illetve országunkkal először a fesztivál kapcsán találkozó izraelieket, fiatalokat és idősebbeket egyaránt.

A rendezvénysorozat érdekessége és sikerének záloga, hogy a programsorozat elemei egyfelől nagy hagyományú, magas presztízsű fesztiválok programjában kaptak helyet, másfelől olyan helyi intézmények és művészeti producerek kapcsolódtak társszervezőként és -finanszírozóként, akik közreműködése biztosította, hogy minden érdeklődő részt vehessen kulturális értékeink felvonultatásán.

Magyar Állami Operaház: Sába királynője

Teltházas siker volt és álló vastappsal jutalmazta a közönség a Magyar Állami Operaház *Sába királynője* című operaelőadását szeptember 10-én. Az előadásra több mint 1300-an voltak kíváncsiak az Izraeli Operaházban. Az Izraeli Magyar Kulturális Évad keretében megvalósult fellépést személyesen tekintette meg a darab rendezője, Káel Csaba és a Magyar Állami Operaház főigazgatója, Ókovács Szilveszter. Az izraeli média élénk érdeklődéssel kísérte a magyar származású zsidó szerző, Goldmark Károly klasszikus operájának „hazaérkezését”.

A világviszonylatban is egyik legsikeresebb magyar opera cselekményszála szervesen kötődik Izrael történetéhez és történelmi

Magyar Állami Operaház: Sába királynője

helyszíneihez. Így a Salamon király és Sába királynőjének biblikus történetét megelevenítő izraeli bemutató szimbolikus jelentősége vitathatatlan.

A nagy sikerű előadáson a főbb szerepeket Gál Erika, László Boldizsár

és Sümegi Eszter alakította, a további szerepekben Szemerédy Károly, Palerdi András, Töreky Katalin, Cserhalmi Ferenc és Rezsnyák Róbert volt hallható, az Opera Zenekart és az Énekkart, amelynek karigazgatója Csiki Gábor, Kocsár Balázs főzeneigazgató vezényelte.

Tel-Avivi Magyar Napok

2019 OKTÓBER

Összművészeti fesztivál a Port Namal kikötőben

A *30 éve szabadon* című emlékévhez kapcsolódóan *Magyar Napok* elnevezéssel nagyszabású rendezvénysorozatot szerveztünk október második felében Tel-Aviv népszerű kikötői rendezvényközpontjában, a Port Namal területén.

A három napos programsorozat minden eleme a rendszerváltást követő szellemi és művészi szabadság ünneplését szolgálta, megjelenítve a magyarság hagyományaihoz fűződő szoros és mai napig aktív viszonyát, ünnepelve a családok együttlétét, valamint kiemelve a magyar hagyományok közösségi jellegét. Fellépett a Bohemian Betyars, Bársony Bálint és az Infusion Trio. A cirkuszművészek, táncosok, zenészek Fekete Péter rendező, kulturális államtitkár rendezésében mutatták be a *Szabadság finom érintése* című látványos, összművészeti produkciót a Magyar Cirkusz és Varieté szervezésében. Ez a produkció két

“A programsorozat minden eleme a rendszerváltást követő szellemi és művészi szabadság ünneplését szolgálta”

nappal később az Albániai Magyar Kulturális Hetek keretében is bemutatkozott Tirana városában.

A Tel-Avivi Magyar Napok programjai között szerepelt Rubik-kocka bemutató, táncház, diszkó, tombola, kvíz és számos gyerekprogram is. Komplex turisztikai kínálattal mutatkozott be Budapest Főváros,

képviseltették magukat magyarországi zsidó szervezetek, és szerveztünk egyetemi kerekasztal-beszélgetést, valamint filmvetítéseket is.

A *Magyar Napok* rendezvényeit támogatta a Budapest Főváros Turisztikai és Fesztivál Központ, az Agrármarketing Centrum és a Nemzeti Kulturális Alap is. A programsorozatnak október 10. és 26. között a Magyar Művészeti Akadémia *Mindennapok művészete – iparművészet és*

dizájn Magyarországról kiállítása és a Capa Központ *Capa in Israel* című, Robert Capának az újonnan megalakult zsidó állam első éveiben készült fotóiból összeállított, lightbox installációs technikájú kiállítása adott méltó keretet.

IZRAELI MAGYAR KULTURÁLIS ÉVAD

Budapesti Operettszínház: Menyasszonytánc

Két teltházas előadással debütált Izraelben a Budapesti Operettszínház *Menyasszonytánc* című előadása. A világ első klezmer-musicaljének zenéjét Jávori Ferenc, kárpátaljai születésű klezmerzenész szerezte, aki a legnépszerűbb magyar klezmer együttes, a Budapest Klezmer Band alapítójaként ismert a hazai közönség előtt. Az előadás a Kárpátaljai Zsidók Világszervezetének izraeli közösségével való együttműködésben jött létre a Magyar Kulturális Évad keretében. Mind a darab promóciójának, mind az előadás sikerének komoly visszhangja volt az izraeli médiában.

A 30-as évek erdélyi kisvárosában játszódó történet a vallási és kulturális identitások együttéléséből fakadó helyzetkomikumot eleveníti meg, amely tematika sajátos aktualitással bír Izrael sokszínű vallási és kulturális társadalmi közegében. Az Izraeli Operaházban debütáló darab mindkét előadására szinte az utolsóig elfogytak a jegyek, köszönhetően a Kárpátaljai Zsidók Világszervezetének is, amelynek tagjai évek óta várták a *Menyasszonytánc* izraeli bemutatóját, és összehangolt szervezéssel mozgósították izraeli közösségüket.

Győri Balett

A nemzetközi hírű Győri Balett társulata évtizedek óta visszatérő vendég Izraelben. A társulat népszerűségét jól mutatja, hogy színvonalas, modern koreográfiáikkal nemcsak a balett műfaját kedvelő rétegközönséget, hanem alkalmanként több száz érdeklődőt tudnak előadásaikra vonzani.

A Győri Balett három egymást követő teltházassal kápráztatta el a nézőket Jeruzsálemben, Tel-Avivban és Herzliya városában. Az előadás első részében, a *Piano Plays* etűdök keretében Liszt és Wagner műveire összeállított koreográfia került bemutatásra Balázs János Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas zongoraművész kíséretével, amit – második részként - Lukács András *Bolero* című koreográfiája követett. Az előadásokra több mint kétezeren voltak kíváncsiak.

“Mindannyiunkban él egy kép a bohócokról, amelybe a buta csetlő-botló figurától a dörzsölt tréfamesterig sok karakter belefér.”

Recirquel: A meztelen bohóc

Páratlan sikerrel, öt teltházassal futott a Recirquel társulat *Meztelen Bohóc* című előadása a Herzlyiai Színházban. A kiemelkedő siker jól mutatja, hogy az a modern cirkuszi előadóművészeti irányzat, amelyet a Recirquel Újcirkusz Társulat magas szintre fejlesztett az elmúlt években, élénk érdeklődésre talál a sokszínű izraeli társadalomban.

Vági Bence rendező-koreográfus és állandó alkotótársai a *Meztelen Bohóc*ban arra keresik a választ, hogy mi van a bohóc örökké mosolygós, festett maszkja mögött. A Recirquel tehetséges artistái olyan lelki tájakra, kivételes belső utazásra invitálták a nézőt, amelynek során eltűnnek a valódi lényeket fedő és óvó rétegek.

A darab kiválasztásában szerepet játszott az a koncepcionális irány is, hogy minél több család találja vonzónak a programot, amire a júliusi időpont, iskolai szünet lévén, kiváló lehetőséget adott.

Art Market x Fresh Paint

A kortárs magyar művészet bemutatását céloztuk meg Tel-Avivban a május végi Fresh Paint kortárs művészeti és design vásáron, az Art Market Budapest szervezésében.

A vásár Izrael legnagyobb és legbefolyásosabb képzőművészeti eseménye. A magyar kortárs műveket egy reprezentatív kiállítás formájában ismerhette meg az izraeli közönség, *A néző* címmel. A kiállítás középpontjában olyan pályakezdő vagy már ismert magyar művészek, köztük Benczúr Emse, Felsman István, Győrffy László és Forgó Árpád munkái álltak, akiket Budapest vezető művészeti galéria képviselnek.

Az elmúlt években az Instagramnak és hasonló vizuális tartalmegosztó oldalaknak köszönhetően folyamatosan nő az érdeklődés az életstílus divatirányzatai iránt, ami nagy hatással van mind az általános esztétikai érzékre, mind a hétköznapi visszatükröződő designra és vizuális művészetre. *A Néző* ezekből az áramlatokból inspirálódva mutatta be a divat és a vizuális művészet találkozását.

Az Izraeli Magyar Kulturális Évad programjai a Külgazdasági és Külügyminisztérium Külföldi Magyar Intézetekért és Évadokért felelős Főosztályának és Magyarország Tel-Avivi Nagykövetségének együttműködésében valósultak meg.

שנת התרבות
ההונגרית בישראל
2019

Fotó: Magyarország Tel-Avivi Nagykövetsége